

A 1903/UVN

Behandles i Udvalget for Velfærd i Norden

Udvalget for Velfærd i Nordens betænkning over

**Medlemsforslag
om estetiske injektioner og andre kirurgiske skönhetsingrepp****Forslag**

Den socialdemokratiske gruppen foreslår att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att utreda och samordna regler och lagstiftning i fråga om estetiska injektioner och andra kirurgiska skönhetsingrepp så att endast yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården får utföra estetiska injektioner för att stärka skyddet för individen

Baggrund

De knivfria metoder som används för att korrigerar förändringar orsakade av åldrande och förändringar för att redigera och betona normala ansiktsegenskaper har blivit allt vanligare. Dessa fyllnadsbehandlinger kopplas ofta ihop med skönhetskirurgi, även om behandlingar i många länder också kan ges av andra än yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Med tanke på patientsäkerheten är det problematiskt att det inte i alla nordiska länder finns lagstiftning som reglerar användningen av injicerade fyllmedel. Till exempel i Finland kan botulininjektioner ges endast av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, men i fråga om andra fyllnadsmedel krävs det ingen utbildning av vårdgivaren och deras verksamhet övervakas inte i praktiken.

Detta gör att det är svårt att kunna granska huruvida den som utför vården har utbildning för estetiska injektioner eller vilka åtgärder vårdplatsen iakttar vad gäller hygien. Dessutom bör det noteras att vem som helst kan beställa fyllnadsmedel. Det i sin tur ökar risken för försäljning av fyllnadsmedel av bristande kvalitet eller rent av falska fillers. Något som i sin tur kan vara oerhört skadligt.

Om den som utför ingreppet inte är yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, omfattas en eventuell skada som beror på åtgärden inte av patientförsäkringen. Lagstiftningen med förordningar om tillhandahållande av injektionsterapi skiljer sig från varandra i de nordiska länderna.

I Sverige trädde nyligen en ny lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar i kraft. De nya reglerna innebär bland annat att verksamheter behöver registrera sin verksamhet till ansvarig tillsynsmyndighet. Därtill skärptes kompetenskraven så att estetiska injektionsbehandlingar endast får utföras av legitimerade läkare, tandläkare och sjuksköterskor. I Norge kan injektioner ges av personer som enligt lag hör till en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, medan författningarna i Danmark är från 2007.

I Finland är botulin (Botox) ett receptbelagt läkemedel som endast kan ges av en läkare eller av läkare befullmäktigad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, såsom sjukskötare. Andra injektioner med fyllnadsmedel kan ges av en person som saknar utbildning inom hälso- och sjukvården, t.ex. en kosmetolog.

Sommaren 2021 trädde lagen som motsvarar EU-direktiven föreskrivna medicintekniska produkter i kraft i Finland. I och med lagen åläggs en professionell användare (t.ex. kosmetolog) i fortsättningen att underrätta säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet samt tillverkaren, den auktoriserade representanten, importören eller distributören om sådana risksituationer som har lett till eller kan ha lett till fara för hälsan. Till denna del är EU:s praxis i fortsättningen enhetlig.

EU-direktivet är ett steg i rätt riktning, men vi behöver robusta åtgärder. En strängare och nordisk enhetlig lagstiftning i fråga om estetiska injektioner skulle öka patientsäkerheten och skulle förbättra patientens rättigheter vid komplikationer. För att man ska kunna undvika komplikationer och reagera mycket lyhörd i problemsituationer krävs medicinsk kompetens på avancerad nivå, kännedom om anatomi samt beredskap att agera i akuta nödsituationer.

Udvalgets synspunkter

Udvalget er enige om, at skønhedsindgreb i form af injektioner og øvrige kirurgiske indgreb kan have store konsekvenser for det enkelte individ, hvis der sker fejl, eller der på anden vis opstår komplikationer. Et flertal i udvalget er således enige om, at forslaget om krav til uddannelse af personale, der udfører disse indgreb, er et skridt i den rigtige retning.

Udvalget er samtidig opmærksomme på, at skønhedsindgreb ofte er risikable uanset hvad, og at et krav om uddannet af personale ikke vil kunne forhindre, at der sker fejl eller opstår komplikationer.

Et flertal i udvalget mener dog, at minimumskrav til uddannelse af personalet inden for dette felt vil kunne reducere antallet af fejlslagne indgreb samt sikre en gennemsigtighed i kravspecifikationerne til udbyderne af indgrebene, som forbrugerne kan bruge vejledende inden beslutning om behandling.

Udvalget drøftede også muligheden for at udvide forslaget til at omfatte EU.

Reykjavík, 28.6.2022

Anders Adlercreutz (sv)

Angelika Bengtsson (SD)

Anne Rasmussen (V)

Atte Kaleva (saml)

Eva Lindh (S)

Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)

Heli Järvinen (gröna)

Kathy Lie (SV)

Kim Berg (sd)

Per-Arne Håkansson (S)

Stinus Lindgreen (RV)

Tobias Drevland Lund (Partiet Rødt)

Tone Wilhelmsen Trøen (H)

Truls Vasvik (A)